

*Agnieszka Maziarz*

## **Problematyka opłat sądowych w praktyce notarialnej**

Szereg kontrowersji w praktyce notarialnej oraz w praktyce sądów wieczystoksięgowych budzi stosowanie ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych<sup>1</sup>. Rozbieżności w poglądach, co przekłada się na zróżnicowaną praktykę w tej materii, powodują, że opłaty sądowe pobrane przez notariusza przy sporządzeniu aktu notarialnego i zamieszczeniu wniosku o wpis do księgi wieczystej w nadmiernej wysokości są zwracane przez sąd, natomiast pobranie zbyt małej opłaty powoduje zwrot wniosku. Przepis art. 7 § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie<sup>2</sup> nakłada na notariusza obowiązek pobrania opłaty sądowej od wnioskodawców i zaznaczenia w akcie notarialnym wysokości pobranej opłaty sądowej. Szczegółowe zasady pobierania opłat sądowych przez notariusza określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 2001 r. w sprawie pobierania przez notariuszy opłat sądowych od wniosków o wpis do księgi wieczystej zamieszczanych w aktach notarialnych<sup>3</sup>. Należy jeszcze podkreślić, że pobranie zbyt małej opłaty sądowej powoduje zgodnie z przepisem art. 511<sup>1</sup> k.p.c. zwrot wniosku bez wezwania o uiszczenie tej opłaty, jako że jest to opłata stała.

Zasadniczym problemem jest pobieranie opłaty za odłączenie nieruchomości lub jej części z istniejącej księgi wieczystej lub kilku ksiąg celem połączenia jej w jednej księdze wieczystej. Powstaje zatem pytanie, czy

---

<sup>1</sup> Dz.U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 ze zm. – dalej: u.k.s.c.

<sup>2</sup> Dz.U. z 2008 r., nr 189, poz. 1158 – dalej: pr. o not.

<sup>3</sup> Dz.U. z 2001 r., nr 90, poz. 1011 – dalej: rozp. w spr. op.

należy pobrać jedną opłatę w wysokości 60,00 zł czy też dodatkowo jeszcze za połączenie w jednej księdze wieczystej opłatę w kwocie 60,00 zł. Niewątpliwie ma tutaj zastosowanie przepis art. 44 ust. 1 pkt 3 u.k.s.c., który stanowi, że opłatę w kwocie 60,00 zł pobiera się od wniosku o odłączenie nieruchomości lub jej części. Jednak pkt 2 tego przepisu nakazuje pobrać opłatę stałą w wysokości 60,00 zł za połączenie nieruchomości w jednej księdze wieczystej, która jest już prowadzona niezależnie od liczby łączonych nieruchomości. W tym stanie rzeczy należałoby pobrać jedną opłatę za odłączenie nieruchomości i jedną opłatę za połączenie nieruchomości w księdze wieczystej niezależnie od liczby łączonych nieruchomości. W praktyce ukształtował się jednak pogląd, że przepis art. 44 ust. 1 pkt 2 u.k.s.c. będzie miał zastosowanie wówczas, gdy w wyniku połączenia nieruchomości w jednej księdze wieczystej dochodzi do zamknięcia istniejących ksiąg wieczystych. Nie jest to pogląd, który ma umocowanie w przepisach, gdyż z literalnego brzmienia przepisu art. 44 ust. 1 pkt 2 u.k.s.c. można jedynie stwierdzić, że dotyczy to połączenia nieruchomości w istniejącej księdze wieczystej, natomiast przepis nic nie mówi o tym, iż zastosowanie tego przepisu zależy od tego, czy dochodzi do czynności zamknięcia ksiąg wieczystych, z których odłączymy nieruchomości. Należy jednak podkreślić, że ustawodawca w kontekście opłat sądowych wyodrębnia dwie osobne czynności połączenia nieruchomości oraz odłączenia nieruchomości, które w praktyce sprowadzają się do jednej czynności dokonania odłączenia i ujawnienia w nowej księdze wieczystej, a właściwie czynność połączenia jest czynnością następującą po odłączeniu nieruchomości lub jej części z księgi wieczystej i ujawnieniu nowej księdze. Skoro jednak ustawodawca stwierdził, że ta czynność składa się, po pierwsze, z odłączenia i, po drugie, połączenia w jednej księdze wieczystej, a zatem używa tutaj odrębnego nazewnictwa, a ponadto przewidział osobne punkty art. 44 ust. 1 u.k.s.c. dla odłączenia (art. 44 ust. 1 pkt 3 u.k.s.c.) i dla połączenia art. 44 ust. 1 pkt 2 u.k.s.c.), to biorąc pod uwagę wykładnię językową, a także systemową, należy pobrać opłatę za odłączenie (za każde odłączenie z kolejnej księgi z osobna) (art. 44 ust. 1 pkt 3 u.k.s.c.) oraz jedną opłatę niezależnie od liczby łączonych nieruchomości za połączenie (art. 44 ust. 1 pkt 2 u.k.s.c.). Należy także pobrać jedną opłatę za założenie księgi wieczystej na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 1 u.k.s.c. Dla wyjaśnienia tego problemu można jeszcze sięgnąć

do przepisów zamieszczonych w zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej<sup>4</sup>, które precyzują pojęcie wniosku wieczystoksięgowego. Przede wszystkim zarządzenie stanowi, że wniosek wieczystoksięgowy może składać się z jednego żądania lub wielu żądań. Zgodnie z treścią art. 44 ust. 1 u.k.s.c. opłatę stałą w kwocie 60,00 zł pobiera się od wniosku. Pismo o odłączenie części nieruchomości lub wyodrębnienie lokalu z jednej księgi wieczystej stanowi jeden wniosek (jeden numer w dzienniku „Kw”), mimo że w wyniku odłączenia części nieruchomości lub wyodrębnienia lokalu zakłada się nową księgę wieczystą i dokonuje w niej wpisów nawet we wszystkich działach (§ 245 pkt 3 instr. sąd.). W przypadku gdy w jednym piśmie zawarte są żądania dokonania z jednej księgi kilku odłączeń lub wyodrębnień i założenia nowych ksiąg, rejestruje się każdą z części żądania jako odrębny wniosek (odrębny numer w dzienniku „Kw”); rejestruje się tyle wniosków, ile odłączeń lub wyodrębnień obejmuje żądanie; (§ 245 pkt 5 instr. sąd.). Tak sprecyzowane znaczenie wniosku o wpis nakazuje nam przyjąć, że pobranie opłaty w kwocie 60,00 zł nastąpi od każdego wniosku o dokonanie z kilku ksiąg wieczystych odłączeń lub z jednej księgi kilku odłączeń lub wyodrębnień i założenia nowych ksiąg wieczystych. Natomiast jeśli zakładamy jedną księgę wieczystą, będzie miał zastosowanie § 245 pkt 4 instr. sąd., który to przepis nakazuje nam traktować jako jeden wniosek o odłączenie i założenie jednej księgi wieczystej.

W tym kontekście należy jeszcze podkreślić, że jeżeli chodzi o opłatę od wpisu prawa własności bądź użytkowania wieczystego na rzecz nabywcy, niezależnie od tego, czy jest to jedna osoba, czy małżonkowie, czy też wspólnicy spółki cywilnej, należy pobrać jedną opłatę sądową na podstawie art. 42 ust. 1 u.k.s.c. niezależnie od liczby dokonywanych odłączeń i nabytych nieruchomości. Przepis art. 42 ust. 1 u.k.s.c. stanowi bowiem wyraźnie, że opłatę stałą pobiera się od wniosku o wpis w księgę wieczystą, a nie od ilości nabytych nieruchomości. Stąd też wyjaśnienie pojęcia wniosku w tym kontekście staje się bardzo ważne. Nie ma znaczenia, że wpisu dokonuje się na rzecz kilku osób, np. na rzecz współników spółki cywilnej czy też małżonków.

---

<sup>4</sup> Dz.Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z 2003 r., nr 5, poz. 22 – dalej: instr. sąd.

Od wniosku o odłączenie i założenie osobnej księgi wieczystej dla nieruchomości lub części nieruchomości należącej do kilku współwłaścicieli, w przypadku zbycia udziału tylko przez jednego współwłaściciela, pobiera się opłatę od wniosku za wpis udziału na podstawie art. 44 ust. 2 u.k.s.c. oraz opłatę za założenie księgi wieczystej na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 1 u.k.s.c. Nie znajduje podstawy w żadnym przepisie pobranie jeszcze dodatkowej opłaty w wysokości 60,00 zł.

Szereg kontrowersji w praktyce notarialnej wywołało postanowienie z dnia 27 lipca 2007 r., I CSK 235/07<sup>5</sup>, w którym Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że od wniosku o wpis do księgi wieczystej prawa wieczystego użytkowania gruntu i własności stojących na nim budynków pobiera się opłatę od żądania wpisu każdego z tych praw oddzielnie, a więc  $2 \times 200$  zł. Sąd Najwyższy, uzasadniając swoje stanowisko, zwrócił uwagę przede wszystkim na brzmienie art. 42 u.k.s.c., który stanowi, że opłatę stałą określoną w art. 42 pobiera się odrębnie od wniosku o wpis każdego prawa, choćby wpis dwu lub więcej praw miał być dokonany na tej samej podstawie prawnej. A zatem decydujące jest to, że dokonuje się wpisu dwóch praw chociażby na tej samej podstawie prawnej. Wprawdzie prawo wieczystego użytkowania oraz odrębnej własności budynku są ze sobą nierozzerwalnie związane i nie jest dopuszczalny obrót tymi prawami z osobna. Co więcej, zbycie tych praw dokonuje się jedną czynnością prawną, jednak w kontekście opłaty sądowej prawa te są traktowane każde z osobna, jako że chodzi o ujawnienie w księdze wieczystej dwu praw: prawa wieczystego użytkowania do gruntu oraz prawa własności do znajdujących się na tym gruncie budynków. Stąd też od wpisu tych praw należy na podstawie art. 42 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 45 ust. 2 u.k.s.c. pobrać opłatę  $2 \times 200$  zł.

Podobne dyskusje wywołało pobieranie opłaty sądowej od wniosku o wpis ograniczonych praw rzeczowych, takich jak użytkowanie lub służebność osobista mieszkania, jeżeli prawo to ustanowione zostało jako jedno prawo na rzecz obojga małżonków, którzy są darczyńcami nieruchomości polecającymi ustanowienie takiego prawa. Rozbieżność praktyki dotyczy stosowania art. 42 u.k.s.c. w zw. z art. 45 ust. 2 u.k.s.c.,

---

<sup>5</sup> Legalis.

które to przepisy nakazują pobrać opłatę stałą w kwocie 200,00 zł od wniosku o wpis ograniczonego prawa rzeczowego, przy czym opłata ta jest pobierana odrębnie od wniosku o wpis każdego prawa, choćby wpis dwu lub więcej praw miał być dokonany na tej samej podstawie prawnej. W praktyce ukształtował się pogląd, że należy wówczas pobrać opłatę  $2 \times 200$  zł.

W istocie problem sprowadza się do tego, czy użytkowanie (służebność osobista) ustanowione na rzecz kilku osób, np. na rzecz obojga małżonków, jest jednym prawem, czy też należy uznać, że zostało ustanowione użytkowanie na rzecz każdego z użytkowników z osobna.

Niewątpliwie jest to wpis dokonywany na tej samej podstawie prawnej, albowiem podstawę wpisu stanowi czynność cywilnoprawna ustanowienia użytkowania (służebności mieszkania) na rzecz obojga małżonków. Powstaje jednak pytanie, czy z punktu widzenia cywilnoprawnego zostaje ustanowione jedno prawo na rzecz obojga małżonków, czy też dwa prawa na rzecz każdego z małżonków z osobna. Przepis art. 266 k.c. stanowi: „użytkowanie ustanowione na rzecz osoby fizycznej”, należy zatem domniemywać, że podmiotem uprawnionym z tytułu tego prawa jest jedna osoba fizyczna. Natomiast tytuł rozdziału II brzmi: „Użytkowanie przez osoby fizyczne”. Jednak poszczególne przepisy tego rozdziału art. 266 do 270<sup>1</sup> k.c. adresowane są do „użytkownika”, a zatem jednej osoby. Czy zatem ustawodawca dopuszcza ustanowienie tego prawa na rzecz kilku osób, np. małżonków, czy też ustanowienie tego prawa może nastąpić na rzecz jednej osoby, a zatem każdy z uprawnionych ma osobne prawo? Zagadnienie to jednak nie było przedmiotem rozważań w doktrynie ani też w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Przedstawiciele doktryny<sup>6</sup> podkreślają alimentacyjny charakter tego prawa, co oznacza, że prawo to może być ustanowione na rzecz kilku osób, które łączy stosunek pokrewieństwa. Podobnie rzecz się ma w przypadku służebności osobistej, która jest ograniczonym prawem rzeczowym obciążającym nieruchomości, ustanowionym na rzecz oznaczonej osoby fizycznej. Treść przepisów art. 296-305 k.c. wskazuje, że adresatem tego prawa jest

---

<sup>6</sup> E. Gniewek, *Prawo rzeczowe*, Warszawa 2005, s. 345; J. Ignatowicz, *Prawo rzeczowe*, Warszawa 2000, s. 209; Z.K. Nowakowski, *Prawo rzeczowe. Zarys wykładu*, Warszawa 1980, s. 168.

konkretna osoba fizyczna. W takim znaczeniu należałoby służebność osobistą traktować jako jedno prawo ustanowione na rzecz konkretnej osoby. Funkcją tego prawa jest zaspokojenie osobistych potrzeb uprawnionego, niekiedy także jego bliskich<sup>7</sup>. Doktryna zatem dopuszcza ustanowienie tego prawa na rzecz kilku osób.

Problem jest jednak otwarty i można jedynie stwierdzić, że w zależności od tego, czy potraktujemy użytkowanie ustanowione (służebność osobistą) na rzecz małżonków jako jedno prawo, czy też jako prawo ustanowione na rzecz każdego z nich z osobna, zostanie pobrana opłata sądowa.

Należy jeszcze przytoczyć stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 29 kwietnia 2008 r., III CZP 18/08<sup>8</sup>, w której stwierdzono, że od wniosku o wpis w księdze wieczystej prawa własności na rzecz kilku spadkobierców pobiera się opłatę stałą w wysokości 150 zł. Należy zatem od takiego wniosku pobrać jedną opłatę stałą w wysokości 150,00 zł niezależnie od ilości spadkobierców.

Należy jeszcze zwrócić uwagę, że skoro przepis art. 45 ust. 3 u.k.s.c. wprowadza zasadę pobierania jednej opłaty od wniosku o wpis hipoteki łącznej lub służebności, to także od wniosku o zmianę (wykreślenie) tego prawa będzie pobierana jedna opłata sądowa art. 43 pkt 4 u.k.s.c. w zw. z art. 45 ust. 3 u.k.s.c.

Szereg kontrowersji powoduje pobieranie opłat sądowych od wpisów hipotek po wejściu w życie ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw<sup>9</sup>, która w istotny sposób zmieniła przepisy dotyczące hipoteki. Nowelizacja wprowadziła szereg nowych instytucji podlegających wpisowi do księgi wieczystej. W ślad za tymi zmianami nie poszła jednak nowelizacja ustawy o kosztach sądowych w części dotyczącej pobierania opłat od wpisów hipotek. Przepisy ustawy o kosztach sądowych nie przystają do nowych instytucji, stąd też konieczność stosowania szeregu reguł interpretacyjnych po to, aby pobrać właściwą opłatę sądową od wpisu do księgi wieczystej.

---

<sup>7</sup> Tak E. Gniewek, *Prawo...*, s. 436, B. Bładowski, A. Goła, *Służebności gruntowe i osobiste*, Warszawa 1998; J. Ignatowicz, *Prawo...*, s. 232.

<sup>8</sup> OSN 2009, nr 6, poz. 83, 50.

<sup>9</sup> Dz.U. z 2009 r., nr 131, poz. 1075.

W pierwszej kolejności pojawia się pytanie, w jakiej kwocie należy pobrać opłatę od wpisu do księgi wieczystej podziału hipoteki. Przepis art. 68<sup>1</sup> ust. 3 u.k.w.h. daje możliwość wierzycielowi dokonania podziału hipoteki. Oświadczenie o podziale hipoteki należy złożyć właścicielowi nieruchomości. Podział hipoteki staje się skuteczny z chwilą wpisu do księgi wieczystej, a zatem wpis ma charakter konstytutywny. Ustawodawca przewiduje zatem konieczność dokonania wpisu do księgi wieczystej, a jednocześnie nie konkretyzuje, w jakiej wysokości pobrać opłatę sądową. Skutkiem podziału hipoteki jest przekształcenie dotychczasowej jednej hipoteki w dwie lub więcej hipotek<sup>10</sup>. Podział hipoteki nie powinien doprowadzić do podziału wierzytelności, możliwe jest, że powstałe z podziału hipoteki będą zabezpieczać wierzytelności wynikające z tego samego stosunku prawnego<sup>11</sup>. Wydaje się, że ta „operacja” ma tak istotne znaczenie dla zmiany treści ograniczonego prawa rzeczowego – choć w istocie nie jest zmianą treści hipoteki – że uzasadnione będzie zastosowanie art. 43 pkt 4 u.k.s.c. Należy jednak stwierdzić, że opłata będzie pobrana od wniosku o ujawnienie podziału hipoteki, a zatem będzie to jedna opłata niezależnie od ilości dokonanych podziałów. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć potrzebę nowelizacji i skonkretyzowania przez ustawodawcę wysokości opłaty należnej od wniosku o ujawnienie podziału hipoteki.

Nową instytucją w zakresie prawa hipotecznego jest administrator hipoteki (art. 68<sup>2</sup> u.k.w.h.). W księdze wieczystej jako wierzyciela hipotecznego wpisuje się administratora hipoteki. Istnieje możliwość dokonania zmiany administratora hipoteki, co podlega na wniosek wierzycieli ujawnieniu w księdze wieczystej (art. 68<sup>2</sup> pkt 5 u.k.w.h.). Powstaje zatem pytanie, jaką należy pobrać opłatę sądową od wniosku o zmianę wpisu administratora hipoteki. Zmiana osoby administratora nie stanowi zmiany treści ograniczonego prawa rzeczowego. Odpada zatem zastosowanie art. 43 pkt 4 u.k.s.c. Administratorem może być osoba fizyczna, osoba prawna, administratorem hipoteki może być także jeden z wierzycieli. Wpis zmiany administratora zasadniczo sprowadza się jedynie do uwidocznienia innego

---

<sup>10</sup> Tak Ł. Przyborowski, [w:] *Hipoteka po nowelizacji. Komentarz*, red. J. Pisułiński, Warszawa 2011, s. 197.

<sup>11</sup> Tamże, s. 198.

podmiotu, który staje się nowym administratorem i nie ma wpływu na samą treść hipoteki (*essentialia negotii, accidentalia negotii*). Przy takim założeniu należy pobrać opłatę za inny wpis na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 6 u.k.s.c.

Zastąpienie wierzytelności inną wierzytelnością (art. 68<sup>3</sup> u.k.w.h.) podlega ujawnieniu w księdze wieczystej i budzi kolejne wątpliwości co do wysokości opłaty sądowej od wniosku o wpis do księgi wieczystej. Nie jest to w istocie zmiana treści hipoteki, jednak zd. 2 art. 68<sup>3</sup> u.k.w.h. stanowi, że stosuje się przepisy o zmianie treści hipoteki. Powstaje zatem pytanie, czy to ustawowe zastrzeżenie dotyczy także stosowania przepisów w przedmiocie opłat sądowych. Ustawodawca nie sprecyzował tego w sposób oczywisty, posłużył się jedynie ogólnym zwrotem: stosuje się przepisy „o zmianie treści hipoteki.” Skoro jednak w przepisie art. 43 u.k.s.c. ustawodawca odsyła nas do stosowania przepisów o zmianie treści hipoteki (zmiana treści ograniczonego prawa rzeczowego), to należy w kwestii ustalenia wysokości opłaty sądowej zastosować przepis art. 43 pkt 4 u.k.s.c.

Jeśli chodzi o zmianę waluty zabezpieczonej wierzytelności oraz inne zmiany zabezpieczonej wierzytelności (art. 68<sup>4</sup> u.k.w.h.), to sama zmiana waluty wierzytelności w istocie nie jest zmianą treści ograniczonego prawa rzeczowego. Wszelkie zmiany wierzytelności hipotecznej, które zachowują tożsamość wierzytelności, nie pociągają za sobą zmiany treści hipoteki i nie wymagają wpisu w księdze wieczystej. Wpis w księdze wieczystej jest konieczny w razie odnowienia albo podmiiany zabezpieczonej wierzytelności<sup>12</sup>. Zmiany wierzytelności hipotecznej zachowują jej tożsamość i nie stanowią zmiany treści hipoteki. Należy jeszcze wymienić inne zmiany zabezpieczonej wierzytelności, np. zwiększenie wysokości zabezpieczonej wierzytelności, zwiększenie wysokości roszczeń z tytułu odsetek oraz innych roszczeń o świadczenia uboczne objęte zabezpieczeniem, z tym że objęcie zabezpieczeniem hipotecznym roszczeń dotychczas niezabezpieczonych pociąga za sobą zmianę treści hipoteki<sup>13</sup>. Powstaje zatem pytanie, czy przewodniczący powinien zastosować opłatę przewidzianą w art. 43 pkt 4 u.k.s.c., a zatem pobrać opłatę jak od wniosku od zmiany

---

<sup>12</sup> Tak B. S w a c z y n a, [w:] *Hipoteka po nowelizacji. Komentarz*, red. J. Pisuliński, Warszawa 201, s. 251.

<sup>13</sup> Tamże, s. 251.



treści ograniczonego prawa rzeczowego w tych wnioskach, kiedy zmiana zabezpieczonej wierzytelności wpływa na zmianę treści ograniczonego prawa rzeczowego, co powoduje obowiązek wnikliwego zbadania dokumentów stanowiących podstawę wpisu i stwierdzenia przy ustaleniu opłaty, czy w istocie zmiany zabezpieczonej wierzytelności doszło do zmiany treści hipoteki. Co więcej, z uwagi na zastosowanie art. 511<sup>1</sup> k.p.c., który nakłada obowiązek uiszczenia właściwej opłaty przez wnioskodawcę w chwili składania wniosku, taki obowiązek wnikliwego badania, czy zmiana zabezpieczonej wierzytelności powoduje zmianę treści hipoteki, ciążyłby na wnioskodawcy. Konsekwencją nieuiszczenia właściwej opłaty byłby zwrot wniosku. Założeniem ustawodawcy przy wprowadzeniu opłat stałych było uproszczenie systemu pobierania opłat w postępowaniu wieczystoksięgowym w celu ułatwienia procedowania w tych sprawach osobom nieznającym wnikliwie procedury cywilnej. Nałożenie na wnioskodawcę badania dokumentów stanowiących podstawę wpisu pod kątem uiszczenia właściwej opłaty wydaje się niweczyć postawiony cel ułatwienia tej procedury. Stąd też postulat *de lege ferenda* skonkretyzowania opłaty przez ustawodawcę od wniosku o wpis innych zmian zabezpieczonej wierzytelności w drodze czynności prawnej, bowiem zmiany te nie są jednolite, niektóre wpływają na zmianę treści hipoteki, inne zaś nie. Na ten moment można przyjąć, że wniosek o wpis zmian z art. 68<sup>4</sup> u.k.w.h. będzie traktowany jako inny wpis i wówczas należy pobrać opłatę z art. 44 ust. 1 pkt 6 u.k.s.c. albo też domagać się opłaty wymienionej w art. 43 pkt 4 u.k.s.c od tych wniosków, które powodują zmianę treści hipoteki.

Wpis uprawnienia do rozporządzania opróżnionym miejscem hipotecznym (art. 101<sup>5</sup> u.k.w.h.) nie stanowi zmiany treści hipoteki. Jest innym wpisem nieznanym ustawodawcy do chwili wejścia w życie nowelizacji. Stąd też opłata z art. 44 pkt 6 u.k.w.h. za inny wpis. Ujawnienie rozszczenia wierzyciela o przeniesienie hipoteki na miejsce opróżnione podlega opłacie 150,00 zł na podstawie art. 43 pkt 3 u.k.s.c. wpis praw osobistych i rozszczeń.

Warto także przytoczyć stanowisko Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2011r. III CZP 127/10<sup>14</sup> w kwestii pobierania opłaty od wniosku

---

<sup>14</sup> Biuletyn SN 2011, nr 3, poz. 14; LEX nr 738113.

o zmianę wierzyciela hipotecznego. Ostatecznie przesądzono, że wniosek o wpis zmiany wierzyciela hipotecznego jest „innym wpisem” w rozumieniu art. 44 ust. 1 pkt 6 u.k.s.c. i należy pobrać opłatę stałą w wysokości 60 zł na podstawie tego przepisu. Zmiana wierzyciela nie jest bowiem zmianą treści ograniczonego prawa rzeczowego, a przepis art. 43 pkt 4 u.k.s.c. wskazuje wyraźnie, że opłatę stałą w kwocie 150 zł pobiera się od wniosku o wpis zmiany treści ograniczonych praw rzeczowych. Należy jednak rozróżnić, że opłatę z art. 43 ust. 4 u.k.s.c. pobiera się od zmiany treści ograniczonego prawa rzeczowego, a nie od zmiany treści wpisu tego prawa.

*Dr Agnieszka Maziarz – przewodnicząca VI Wydziału Ksiąg Wieczystych, sędzia Sądu Rejonowego w Sosnowcu.*